

# NIEUWSBRIEF H. MARIA PAROCHIE WALCHEREN

*Onafhankelijk, journalistiek medium*

JAARGANG 14

AFLEVERING 479

20 november 2020



Petrus- en Pauluskerk



Onze Lieve Vrouwekerk



Dishoek



Domburg



Vrouwenpolder



Zoutelande

## Vier hartenkreten van Zr. Katharina Michiels, de abdis van het trappistinnenklooster in Brecht

- ▶ sluit vrede met de situatie
- ▶ sluit vrede met dingen die je dwars zitten, de schaduwen
- ▶ wees mild voor jezelf en de ander
- ▶ leef met discipline, met een vaste structuur en wees niet te gulzig.

**Leef wel!**



**Lezingen en overweging hierbij van de 34<sup>e</sup> zondag door het jaar, A- cyclus.**

**Christus Koning van het heelal. Ik herinner hierbij aan de instelling van de zondag voor de armen door Paus Franciscus in 2016 waarnaar ik vorige week verwees.**

**Christus Koning heeft zich geïdentificeerd met de armen en roept ons op tot werken van barmhartigheid.**

**1.L. Ezechiël 34,11-12.15-17. Antwoordpsalm 23 T.L. 1<sup>e</sup> brief van de apostel Paulus aan de christenen van Korinte. H. Evangelie volgens Mt. 25, 31-46**

Tekst: René Heinrichs, aalmoezenier b.d.

Deze zondag is de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Deze sluit een periode af en volgende week begint een nieuwe periode. We maken weer een nieuw begin. De lineaire tijd gaat gewoon door maar kerkelijk gezien begint er weer een nieuw jaar. We sluiten het A jaar af en beginnen dan met het B-jaar.

Wat een teksten bij dit einde van het A- jaar! Geweldige teksten om ons weer eens duidelijk te maken wat de kern van ons christen zijn inhoudt. Dat begint al bij de profeet Ezechiël. Hij trad op aan het begin van de 6<sup>e</sup> eeuw voor Christus. Het Joodse volk was in een grote crisis. De Tempel in Jerusalem werd in 597 voor de eerste keer aangevallen en in 586 voor de tweede keer en nu vernietigd door de Babyloniërs. Het Joodse volk werd in gevangenschap weggevoerd naar Babel. Ezechiël gaf de mensen moed, hij wees op de goedheid van God. God en goed hebben dezelfde wortel in de Indo- Europese taal. Hij laat zien dat God een band wil met de mensen, een verbinding wil met de mensen, een relatie wil met mensen. Dat zijn daden een antwoord verlangen van de mens. Als die daden niet overeenstemmen met wat God wil dan loopt het slecht met de mensen af. Zo verwijt Ezechiël de wereldlijke maar ook de kerkelijke leiders dat ze alleen maar zichzelf weiden, dat ze niet het algemeen belang van de mensen voor ogen hadden. Dit lezen we in de 10 verzen net voorafgaand van hoofdstuk 34,11-12. En dan gebeuren er rampen, dan wordt het volk in crisis gestort. Maar het loopt ook erg slecht af met die leiders die alleen maar goed voor zichzelf zorgen en niet het algemeen belang dienen.

In Psalm 23, een psalm die vaker wordt gelezen of gezongen tijdens uitvaarten, lezen we weer over de goedheid van God. Hij zal ons leiden naar grazige frisse groene weiden. Als u weet dat dit wordt gezegd tegen woestijnvolkeren dan begrijpt u de troostende en opwekkende kracht van deze psalm.

En dan lezen we dat wonderschone literair knap gecomponeerd laatste gedeelte van Mattheus 25. Hij grijpt hierbij terug op wat Ezechiël schreef over schapen en bokken. Een beeld van goed en kwaad handelen. Waar het op aan komt is dat god een verbinding met ons wil. Dat hij van ons een antwoord wil. En dan komt Mt hoofdstuk 5 weer naar voren.

De naakten kleden, de gevangen bezoeken, de dorstigen laven etc. Jezus gaf mensen moed in ook een crisissituatie. Hij gaf een voorbeeld hoe wij mensen zouden moeten handelen als wij die nieuwe hemel en nieuwe aarde werkelijk naderbij willen brengen als wij de wereld ooit bewoonbaar voor ieder willen maken. Daartoe stuurde hij Jezus. Deze groeide op in een traditie waarin de verlossing verwacht wordt van mensen die bereid zijn om te leven ten dienste van anderen en het lijden van de wereld te dragen. Daartoe riep hij op bij het laatste Avondmaal. Het brood met elkaar breken, en dan als wijn zijn voor de ander. Dat is de werkelijke waarde van de H. Eucharistie. Het komt echt niet goed met ons en onze wereld als we denken dat als we maar de H. Communie ontvangen dat het dan voldoende is. Neen dit Sacrament is een oproep om actief te worden, om net zoals Jezus te handelen, om dienstknecht te zijn. Het is voedsel om krachtig te worden. Opdat wij echt dienstbaar kunnen zijn aan elkaar. Dan maken we kans op die God die zich naar ons toewendt en ons opneemt in Zijn Rijk.

Zo verwoordde Manu Verhulst deze gedachte in het volgende gedicht.

*Hij was geen koningszoon  
die opgeleid werd om gediend te worden.  
De zoon van een timmerman  
had geleerd zich te plooien  
naar de nukken van het hout  
en naar de grillen van de klanten.  
Hij was geen Romeins staatsburger,  
kon zich nergens op beroepen.  
Die rechteloze Jood uit Galilea,  
ver van het politieke forum,  
had geleerd zich te onderwerpen aan de bezetter.  
Hij was geen priester  
en geen wetgeleerde.  
Hij kon niet terugvallen op enig voorrecht.  
De simpele leek had vlug doorzien  
hoe mensen zich vaak  
achter hun God verschuilen  
om hun eigen belangen beter te behartigen.  
Hij stond weigerachtig en argwanend  
tegenover elke vorm van macht:  
de macht van de tollenaar  
en de macht van de opperpriester;  
de macht van het geld  
en de macht van de godsdienst.  
Hij hield het bij de macht  
van de geweldloosheid;  
de macht van het offer  
en de macht van het gebed.  
Alleen op die manier  
kon macht omgebogen worden  
tot dienstbaarheid.  
Alleen zo kon de meester  
voetenwasser worden.*

(naar Manu Verhulst)

## De gevolgen van de persconferentie van premier Rutte en minister De Jonge van dinsdag 17 november 2020 voor de R.K.-kerk

**F**eitelijk keren we weer terug naar de coronabeperkende maatregelen zoals deze golden tot dinsdag 4 november, de dag waarop Rutte en De Jonge voor het laatst een persconferentie verzorgden in de perskamer van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Tekst: Peter Vrancken

Concreet betekent dit, dat het aantal mensen dat een uitvaart in een kerkgebouw wil bijwonen nu weer uitgebreid wordt naar honderd, mits voor alle aanwezigen de bekende 1,5 meter afstand kan worden gewaarborgd. Voor zondagse vieringen geldt, dat deze door maximaal dertig personen mogen worden bijgewoond.

**Zingen in de kerk is uitsluitend toegestaan door een cantor of een zeer beperkt aantal zangers. Samenzang is nog steeds niet toegestaan.**

---



**h.jobse**  
uitvaartverzorging

[www.basisuitvaart-zeeland.nl](http://www.basisuitvaart-zeeland.nl)  
[www.hjobse-uitvaart.nl](http://www.hjobse-uitvaart.nl)

Bachweg 2 • 4337 XD Middelburg • T (0118) 46 22 05 • E [hjobse@hjobse-uitvaart.nl](mailto:hjobse@hjobse-uitvaart.nl)

## Adventsactie 2020 zet in op voedselzekerheid voor kinderen

„Op zondag 29 november start de adventsperiode, een tijd waarin we verwachtingsvol uitkijken naar Kerstmis, de geboorte van het Kerstkind. Het is ook een tijd waarin we willen omkijken naar kinderen wereldwijd die onze aandacht nodig hebben.”

Dat schreef bisschop Liesen in een brief aan alle pastorale beroepskrachten in het Bisdom Breda waarin hij parochies opriep aandacht te schenken aan de jaarlijkse adventsactie. „Bij alle onzekerheid over hoe we zelf de geboorte van het Kerstkind dit jaar kunnen vieren, is het goed de woorden van Paulus indachtig te zijn, toen hij rondtrok en ondersteuning vroeg voor de armen: ‘het is zaliger te geven dan te ontvangen’ (Hand 20,35). Hoe Kerstmis ook verloopt, die ‘zaligheid’ ligt wel in ons bereik.”

Dit jaar is de adventsactie gericht op projecten om de voedselzekerheid van kinderen te vergroten in de Democratische Republiek Congo, Malawi, Nicaragua en op de Westbank.

**Meer informatie op de website van de Bisschoppelijke Vastenactie.**



EEN CAMPAGNE VAN VASTENACTIE

## *Lief en leed*

*geboorte – doop - eerste communie – vormsel – huwelijk - overlijden*

### **Overleden**

Maria Virginie (Mies) de Groot op 15 november 2020

*Wij wensen de nabestaanden veel kracht en bemoediging toe.*

**In deze rubriek worden uitsluitend gebeurtenissen opgenomen, die bij de parochie bekend zijn. De redactionele verantwoordelijkheid is niet op deze rubriek van toepassing!**

**DAMESMODE** **SHOP 54** SAVE THE PLANET **ANNA MONTANA**  
ORGANIC & DENIM  
*Simply green*  
**€ 10.00 korting!!!**

**NACHHALTIGKEIT, DIE PASST!**

Recycling  
 keine Chemie  
 organic cotton  
 weniger Wasser  
 keine Kinderarbeit

een veelzijdige collectie jeans  
 Scheldestraat 54  
 Vlissingen 0118-417423  
 www.shop54.nl

**SUSTAINABLE DENIM** WWW.ANNA-MONTANA.DE

gedenken... gedachten vormgeven



van Dalen  
**Natuursteen Walcheren**

**bit by bit**  
 SOFTWARE-COACHING

**SOFTWARE OPLEIDINGEN**

|            |             |
|------------|-------------|
| Word       | Excel       |
| PowerPoint | Access      |
| Outlook    | Windows     |
| Photoshop  | Illustrator |
| AutoCAD    | Inventor    |

Goes & Bergen op Zoom  
 Info: 0164 230 209 | info@bitbybit.be  
 www.bitbybit.nl

**wereldwinkel**

**Wil Vlissingen de Wereldwinkel behouden??**

Dan vragen wij u onze winkel vaker te bezoeken voor levensmiddelen of voor originele cadeau-artikelen. Echt fijn als u komt! Vrijdagmiddag of zaterdagmiddag van half twee tot vijf uur.

**Alleen pinnen!**

Maar wij zoeken ook naar nieuwe medewerkers met talent voor verkopen. U kunt zich opgeven via [wwwvlissingen@gmail.com](mailto:wwwvlissingen@gmail.com) of bekijk onze website:  
[www.wereldwinkelvlissingen.nl](http://www.wereldwinkelvlissingen.nl)

**Familierecht Advocaten Scheidingsmediators**  
 • lid vereniging van •

**SCHIJVENAARS & AERTS**  
**ADVOCATEN**

**ook voor:**  
 - Strafrecht  
 - Arbeidsrecht  
 - Ondernemingsrecht  
 - Echtscheidingen

**gratis inlooppreekuur**  
 maandag van 14.00 tot 16.00 uur

Paul Krugerstraat 34 - Vlissingen  
 tel. 0118 - 41 40 79

**WWW.SCHIJVENAARSENAERTS.NL**

**In onze nieuwsbrief leest u ook nieuws  
 dat u nergens anders leest!**

## **Vertraagde nieuwsbrief**

**De** nieuwsbrief van afgelopen vrijdag is bij nagenoeg alle abonnees met een ruime vertraging in uw mailbox bezorgd. Daarvoor onze welgemeende excuses.

De oorzaak daarvan is voor een belangrijk deel van 'technische' aard en kan door de redactie niet opgelost worden. Eerder dit jaar is dit probleem meerdere keren in de vorm van een klacht door ons bespreekbaar gemaakt. Helaas (nog) steeds zonder resultaat. We blijken een roepende in de woestijn!

## **Boodschap voorzitters Europese bisschoppenconferenties: „Herwinnen van hoop en solidariteit”**

**De** Katholieke Kerk in de Europese Unie, vertegenwoordigd door de voorzitters van de bisschoppenconferenties van alle lidstaten, stuurt op 18 november 2020 een boodschap van hoop en een oproep tot solidariteit aan de Europese instellingen en de lidstaten. Dit in relatie tot de huidige crisis veroorzaakt door de Covid-19 pandemie. Mgr. J. van den Hende, voorzitter van de Nederlandse bisschoppenconferentie, is een van de ondertekenaars van de boodschap.

In het licht van de onlangs gepubliceerde brief van paus Franciscus Fratelli tutti, richt de boodschap “Herwinnen van hoop en solidariteit” van de voorzitters van de bisschoppenconferenties van de Europese Unie zich vooral op de strijd tegen Covid-19 en de gemeenschappelijke inspanningen die alle Europeanen moeten leveren om te zorgen voor een eerlijk, rechtvaardig en menswaardig herstel.

### **Vrede en welvaart**

Met deze boodschap bevestigt de Katholieke Kerk haar inzet voor de opbouw van Europa. De bisschoppen zeggen dat het Europese project “het continent vrede en welvaart heeft gebracht” met de fundamentele waarden van “solidariteit, vrijheid, onschendbaarheid van de menselijke waardigheid, democratie, rechtsstaat, gelijkheid en verdediging en bevordering van de mensenrechten”.

De verklaring is opgesteld op initiatief van de Commissie van de Bisschoppenconferenties van de Europese Unie (COMECE), die op 30 september 2020 voor het eerst alle voorzitters van de bisschoppen van de EU bijeen heeft gebracht in een digitale bijeenkomst.

[Download](#) de Nederlandse vertaling van de verklaring hier.

*Bron: rkkerk.nl; redactionele bewerkt door Peter Vrancken*

# **BLIJF OMZIEN NAAR ELKAAR!!**

## **Paus Franciscus creëert eerste Rwandese kardinaal ooit**

**P**aus Franciscus heeft onverwacht aangekondigd dat hij op 28 november 2020 dertien nieuwe kardinalen creëert.

Tekst: Benoit Lannoo (Kerknet)

Paus Franciscus heeft blijkbaar maar één agenda: de zijne. Vorige week maandag kondigde hij na het Angelus vanaf het balkon boven het Sint-Pietersplein aan dat hij op zaterdag 28 november, daags voor de eerste zondag van de advent, een consistorie bijeenroept om dertien nieuwe kardinalen te creëren. Daarvan zijn er niet minder dan 9 jonger dan 80 jaar en dus potentiële deelnemers aan een conclaaf om een volgende paus te kiezen. De meest opvallende naam onder de nieuwe kardinalen is ongetwijfeld die van Mauro Gambetti, de gardiaan van het franciscanenconvent van Assisi. De franciscaan is pas 55, waarmee hij het jongste lid van het college van kieskardinalen wordt, én nog niet eens bisschop. Met de benoeming van pater Gambetti zal binnen het kiescollege de franciscaanse spiritualiteit sterker worden vertegenwoordigd.

Verder worden nog vier Italianen kardinaal. Opmerkelijk is dat de aartsbisschop van Milaan en de patriarch van Venetië – traditioneel zetels die door een kardinaal worden bezet – opnieuw zijn 'overgeslagen'. Bij de min-80-jarigen zijn dat de vroegere bisschop van Albano, mgr. Marcello Semeraro, die net tot prefect van de Congregatie voor de Heiligverklaringen werd benoemd, en de 56-jarige aartsbisschop van Siena, mgr. Augusto Paulo Lojudice. Nooit eerder werd een diocesaan bisschop van Siena kardinaal gecreëerd. Wel is ooit een tijdelijke bestuurder van dat eeuwenoude bisdom tot die eer geroepen. Dat was Francesco Todeschini-Piccolomini, die in 1460 kardinaal werd en in 1503 tot paus werd gekozen en de naam Pius III aannam. Deze paus heeft bovendien een gewoonte ervan gemaakt bij elk consistorie de inzet te belonen van enkele prelaten die de 80 al gepasseerd zijn. Zo worden nog drie Italianen met het kardinaalsrood bekleed, de voormalig apostolische nuntius bij de VN in Genève, mgr. Silvano Tomasi, kapucijn en pauselijk huispredikant Raniero Cantalamessa, en de voormalige Caritas Roma-directeur, mgr. Enrico Feroci, inmiddels rector van het heiligdom van Onze-Lieve-Vrouw van de Goddelijke Liefde in de zuidelijke Romeinse buitenwijk Castel Leva.

Bij de niet-Italiaanse nieuwe kardinalen is de naam van de Maltees Mario Grech niet meteen een verrassing. Hij was in september al gepromoveerd tot secretaris-generaal van de Bisschoppensynode, een sleutelrol in de wereldkerk. Dat ook de namen van de nieuwe aartsbisschoppen van Washington, mgr. Wilton Gregory -meteen de eerste Afro-Amerikaanse kardinaal-, en van Santiago de Chile, Celestino Aós Braco, in het lijstje staan is niet verrassend. Maar zoals hij nu al een tijdje doet, creëert paus Franciscus ook kardinalen waar het niet wordt verwacht. Aartsbisschop Jose Forte Advincula wordt op 68-jarige leeftijd de eerste kardinaal uit het Filipijnse Capiz en de 61-jarige aartsbisschop Antoine Kambanda van Kigali wordt de eerste kardinaal in de voormalige Belgische mandaatgebieden Rwanda en Burundi. Verder is ook de verheffing tot het kardinaalaat van apostolisch vicaris Cornelius Sim van Brunei opmerkelijk. Ten slotte wordt ook de emeritus aartsbisschop van San Cristóbal de Las Casas, de Mexicaan Felipe Arizmendi Esquivel, enkele maanden na zijn 80ste verjaardag kardinaal.

## Waarom een lichtje zoveel kan betekenen

Ooit las ik een verhaal van iemand die zich helemaal had ingeleefd in de periode van de eerste mensen. Wat me bijbleef, was hoe weinig mensen er toen slechts waren op onze planeet. Een klein groepje 'holbewoners' dat samen de elementen trotseerde, zag dan heel soms, op een avond, een flakkerend vlammetje aan de overkant van een diep dal.

Tekst: Kolet Janssen (Kerknet)

### ***Grote opwinding: daar waren ook mensen!***

Misschien zouden ze hen ooit ontmoeten, misschien ook niet. Misschien waren ze vijandig, misschien konden er banden worden gesmeed en dingen worden uitgewisseld. De avontuurlijksten van de groep wilden op verkenning om contact te leggen. De bangsten wilden zichzelf liefst onzichtbaar maken.

Was het vuurtje er de volgende avond weer? Of waren het niet meer dan een paar mensen op doortocht? En waar gingen ze naartoe? Het zien van dat lichtje aan de andere kant van het dal, riep veel vragen en verwachtingen op.

Onze tijd is in de meeste opzichten niet meer met toen te vergelijken. Het donker is haast nooit meer echt zwart. We hebben lampen in onze huizen en verlichting op straat. Iedereen heeft zelfs in zijn zak een mini-zaklampje voor noodgevallen op zijn gsm.

### ***Het lijkt alsof we het duister voorgoed overwonnen hebben.***

En we lopen elkaar ook voortdurend voor de voeten. De tijd dat er alleen mensen waren aan de andere kant van het dal, is lang voorbij.

Maar diep in ons hart zit er nog een grote portie oermens. We snakken naar lichtjes, nu het elke dag vroeger donker wordt. En ook al staan we in de file of kruisen we mensen op elke stoep, toch zijn we vaak alleen.

Daarom springt ons hart op als we ergens een huis zien waar iemand een lichtje heeft geplaatst.

### ***'Ik ben er ook', zegt dat lichtje. 'Ik heb jou nodig en jij mij. Vergeet dat nooit'***

Als deze coronapandemie ons tenminste dat heeft geleerd, zou dat heel mooi zijn.

**Mensen verlangen naar licht. Mensen verlangen naar elkaar. Het is niet anders dan toen.**

**SCHILDERWERKEN**  
**de Cock** bv

*Nieuwe kleverskerkseweg 1*  
*Postbus 8049*  
*4330 EA Middelburg*

**Telefoon 0118-612940**  
**www.decockbv.nl**



*Kwaliteit sinds 1937*

BOEKEN  
E-BOEKEN  
TIJDSCHRIFTEN  
TOURISTSHOP  
CADEAUS  
KRANTEN  
DVD's  
ZEELANDICA

**deDRVKKERY**

Markt 51 · Middelburg · T 0118-886886  
[www.drukkerijmiddelburg.nl](http://www.drukkerijmiddelburg.nl)

Schilders- en afwerkingsbedrijf  
**franse bv**

Johan Frisostraat 26  
4434 AC Kwadendamme

Telefoon (0113)-649361  
Fax (0113)-649777  
Internet [www.schildersbedrijffranse.nl](http://www.schildersbedrijffranse.nl)  
E-mail [fransebv@zeelandnet.nl](mailto:fransebv@zeelandnet.nl)

***Meer dan een kleurtje***

*slapen...*

**jaap de jonge**



VAN DER SPIEGELSTRAAT 60 4461 PK GOES 0113-215729

STOMERIJ  
**"AQUA-RETTE"**  
PAUL KRUGERSTRAAT 146-148  
TEL. 0118-419165  
VLISSINGEN

**Reageren op een artikel?**

**Mail de redactie op het juiste, veilige adres:**

**[rkwalcheren@zeelandnet.nl](mailto:rkwalcheren@zeelandnet.nl)**

## Terugkijktip: geloofsgesprek met vicaris-generaal Marc Lindeijer SJ

In een openhartig Geloofsgesprek met presentator Leo Fijen, spreekt vicaris-generaal Marc Lindeijer SJ over zijn visie op de missionaire Kerk. Het Geloofsgesprek werd in augustus opgenomen om op zondag 6 september te kunnen worden uitgezonden, maar dit werd opgeschoven vanwege een ingelaste uitzending over kardinaal Simonis die op 2 september overleed.

Leo Fijen en pater Lindeijer hebben elkaar in Rome leren kennen. „In Rome,” zo vertelt pater Lindeijer, „had ik het genoeg dat ik mocht werken voor de zaken van de heiligen; de ‘eindfase’ van het christelijk leven. En hier in Breda mag ik werken aan de missionaire Kerk: het begin van het christelijk leven, de universele roep voor heiligheid. Ik hoop dat het me gaat lukken om die heiligheid meer tevoorschijn te brengen, zodat dit opnieuw leidt tot nieuwe zaken in Rome”

In het gesprek gaat pater Lindeijer onder meer in op de roeping van elke christen en hoe onderscheiding der geesten daarbij werkt. Het is geruststellend, zo ervaart hij, dat de missionaire Kerk niet bij jezelf hoeft te beginnen door allerlei boeken en documenten erover te lezen. Het begint namelijk bij de Heilige Geest. Die is al aan het werk in de harten van de mensen. Wat daarna komt is onderscheiden waar de Geest aan het werk is, en hoe je daarbij van dienst kunt zijn. Dat heeft met roeping te maken. En als die roeping van God komt, geeft die een blijvende vreugde.

- Kijk de uitzending terug via [NPO](#)

*Bron: Bisdom Breda*



*Pater Marc Lindeijer SJ. Foto: KRO-NCRV*

## **‘Erken ook kinderen in hun mens-zijn en lijden’**

**M**inister Hugo de Jonge (CDA) kondigde vorige maand aan nieuwe regelgeving te willen ontwerpen voor euthanasie bij kinderen van 1-12 jaar. Kardinaal Eijk schreef daarop een reactie, waarin hij opriep om ‘de cirkel niet rond te maken’ en waarschuwde voor een hellend vlak. Katholiek.nl ging hierover in gesprek met dr. Wim Smeets, katholiek geestelijk verzorger in het Radboud UMC.

Tekst: Simone Ooms

***Voor veel mensen zal de vraag om euthanasie bij kinderen – gelukkig – een totaal andere wereld zijn. Kunt u aangeven over wat voor groep we het hebben?***

„Het gaat hier om kinderen van 1-12 jaar die, door allerlei verschillende medische redenen, geconfronteerd worden met een chronische handicap of aandoening die ondraaglijk en uitzichtloos lijden geeft. Bijvoorbeeld kinderen met kanker die door het prinses Maxima ziekenhuis worden terugverwezen naar het kindercomfortteam dat palliatieve zorg verleent. Maar denk ook aan kinderen met een erfelijke aandoening waardoor er problemen met de stofwisseling of spieren ontstaan. Het aantal kinderen waarbij, vanuit henzelf of vanuit de ouders, de vraag naar euthanasie speelt, is erg klein (het bericht van kardinaal Eijk spreekt over 5-10 gevallen per jaar, red.). Maar omdat het een moreel beladen onderwerp is, is er relatief veel aandacht voor in de media. Toch vind ik het wel heel belangrijk dat deze discussie gevoerd wordt.”

***Wat maakt die discussie over zo’n hele kleine groep toch zo belangrijk?***

„Wat ik op dit moment vreemd en ook niet terecht vind, is dat we als samenleving erkennen dat er bij kinderen van 0 tot 1 jaar ondraaglijk en uitzichtloos lijden kan bestaan, en bij personen vanaf 12 jaar – maar niet bij de groep van 1-12 jaar. Terwijl dezelfde problematiek ook in deze groep voorkomt. We moeten hen in hun mens-zijn en in hun lijden erkennen. Het bespreekbaar maken van de mogelijkheid van euthanasie, of van regelgeving die dat mogelijk zou maken, helpt daarin. Met een taboe geef je die erkenning niet. Tegelijkertijd vindt iedereen die discussie -terecht- ontzettend moeilijk omdat het idee van actieve levensbeëindiging bij een kind lijnrecht tegen ons gevoel in gaat: een kind verdient te leven, verdient toekomstkansen. Wanneer een kind sterft, voelt dat altijd als een verloren strijd, als iets dat anders had moeten zijn.”

***Deelt u de zorg van kardinaal Eijk dat er, als euthanasie ook voor deze groep mogelijk is, minder aandacht en misschien ook minder geld overblijft voor palliatieve zorg? Dat er om financiële en efficiency-achtige overwegingen vaker voor euthanasie zal worden gekozen?***

„De palliatieve zorg is de eerst aangewezen zorg: een interdisciplinair team dat de patiënt op medisch, psychisch, sociaal en zingevingsgebied begeleidt naar een natuurlijk levenseinde. Dat is onze morele plicht en in dat opzicht ben ik het volledig eens met wat de kardinaal schrijft. Ik denk echter ook dat dat nu precies is wat we doen en wat we zullen blijven doen. Ja, ik zie een behoefte aan extra scholing van zorgpersoneel, aan adequate geestelijke verzorgers, ook in de eerste lijn. Je krijgt bij het lijden en overlijden van kinderen immers ook te maken met lijden, verlies en rouw van de ouders. Dat is complex. Maar de angst voor minder aandacht voor palliatieve zorg bij de mogelijkheid van euthanasie, daar zeg ik categorisch ‘neen’ tegen.”

We zien dat nu ook niet bij volwassenen. Wat betreft financiële overwegingen: dan heb je het vooral over behandelingen in het grensgebied tussen curatieve zorg (zorg die gericht is op genezing, red.) en palliatieve zorg. Behandelingen waarvan je je afvraagt in hoeverre die nog wel iets toevoegen voor de patiënt. En kijk ook eens naar wat we als samenleving momenteel allemaal doen om de verspreiding van het coronavirus af te remmen: dat doen we nu juist om met zijn allen te voorkomen dat er straks op de Intensive Care zulke keuzes gemaakt moeten worden: deze patiënt helpen we wel, en deze niet.”

***Bevinden we ons, wat betreft de scenario's waarin voor actieve levensbeëindiging kan worden gekozen, op een hellend vlak?***

„Ik denk dat het nog maar de vraag is of er sprake is van een glijdende schaal. De criteria blijven namelijk hetzelfde. Wat er wél gebeurt, is dat er vanuit de casuïstiek (concrete gevallen in de praktijk, red.) steeds nieuwe vragen komen. Zo dachten we vroeger bij euthanasie bijvoorbeeld aan mensen met kanker die ongeneeslijk ziek waren en veel pijn leden. Maar op een gegeven moment kwamen er ook andere vragen. In mijn eigen werkervaring bijvoorbeeld mensen met de neurologische aandoening ALS, die vroegen: “kan dit alleen maar ongeveer 10 minuten voordat ik stik, of mag ik eerder besluiten dat het zo niet meer gaat?”

***En mag dat: besluiten dat het zo niet meer gaat?***

„Dat is de vraag: mag je als mens over je eigen leven zeggen ‘nu is het klaar’? De katholieke leer zegt dat het leven van essentiële waarde is. Theologisch gezien is het een soort natuurwet. Zoals kardinaal Eijk het verwoordt: je kunt de essentiële waarde van het leven niet tegen iets anders, bijvoorbeeld lijden, afwegen. In de moraaltheologie is hier echter wel discussie over. En in de praktijk heb je te maken met ondraaglijk en uitzichtloos lijden, ook bij kinderen tussen 1 en 12 jaar. Je krijgt bovendien te maken met machteloze ouders die laten zien hoe erg hun kind lijdt. In zulke moeilijke situaties houdt een behandelingsteam een moreel beraad waarbij alle morele waarden zorgvuldig afgewogen worden. Wanneer je daarbij één waarde bij voorbaat al absoluut maakt en er taboes zijn, doe je denk ik geen recht aan het hele verhaal.”

***Valt de waarde van het leven dan toch een heel klein beetje van zijn voetstuk?***

„Vorige week hielden we onze jaarlijkse herdenkingsdienst voor overleden kinderen. Vanwege corona hebben we getwijfeld of we deze wel door moesten laten gaan; maar omdat er zo veel belangstelling is, hebben we besloten de herdenkingsdienst online uit te zenden. Veel mensen meldden zich aan. Bij deze herdenking wordt voor elk overleden kind een kaarsje opgestoken en wordt de naam genoemd. Daarmee zeggen we: dit leven, hoe kort ook, heeft wáárde gehad. En als christen mag ik zelfs zeggen dat die waarde blijft. De grote waarde van dat korte leven wordt door alle aanwezigen erkend. Net zo goed bij een vroeggeboorte. Net zo goed door mensen die helemaal niet kerkelijk zijn. Dat is voor mij een teken dat men niet makkelijk over de waarde van het leven heen stapt.”

## Caritas collecteert voor noden in onze parochie

**D**e Caritascollecte van november is bestemd voor de noden in onze eigen parochie.

Rekeningnummer: NL 82 RABO 0117 0296 61, t.n.v. Caritas Walcheren, onder vermelding van Noden parochianen.

**Wilt u wekelijks voor  
aantrekkelijke  
tarieven adverteren in deze  
nieuwsbrief?**

**Neem contact op met Herman  
Maas: telefoon 0118 – 43 03 77**



BEGRAFENISVERZORGING

**POPPE**

0118 - 61 60 12 (24/7)

06 - 25 24 49 74



Henk-Jan Minnaard



[begrafenisverzorging-poppe.nl](http://begrafenisverzorging-poppe.nl)



Dienstverlening voor heel Zeeland

ZORG

RESPECT

AANDACHT

**Nieuwsbrief H. Maria Parochie Walcheren**

**Natuurlijk als eerste met het laatste nieuws!**

# Agenda

- **Zondag 29 november 2020 (10.00 uur)**  
Bisschop mgr. Jan Liesen is vandaag celebrant in de eucharistieviering in de HH. Petrus- en Pauluskerk in Middelburg. Ook voor deze viering moet u zich tevoren telefonisch aanmelden bij het secretariaat in Middelburg.
- **Maandag 7 december 2020**  
Nationale vrijwilligersdag.
- **Donderdag 24 december 2020 (Kerstavond 20.00 uur)**  
Kerstviering in toeristenkerk Onze Lieve Vrouwe op Zeekerk in Haamstede. Voorganger is pater Ton Bun met medewerking van wisselende cantors.
- **Vrijdag 25 december 2020 (10.00 uur)**  
Kerstviering in de Willibrordkapel in Domburg. Voorganger is aalmoezenier b.d. René Heinrichs.

## 2021

- **Zaterdag 16 tot en met vrijdag 29 januari 2021**  
2.000 kerken doen mee met de landelijke geldwervingsactie Kerkbalans.
- **17 tot en met 24 januari 2021**  
Week van Gebed voor de eenheid van de christenen.
- **Zaterdag 27 februari 2021**  
Jong Katholiek, de landelijke jongerenorganisatie van de Nederlandse bisschoppenconferentie, houdt vandaag een landelijke inspiratiedag voor jeugd- en jongerenwerkers. De dag zal onder andere gaan over mentorschap, de persoonlijke band met God en hoe men kinderen en jongeren in de parochies en bisdommen kan begeleiden.

# Tot besluit

*Als je problemen signaleert,  
mag je toch op een oplossing rekenen???*

# INFORMATIE H. MARIA PAROCHIE

## Openingstijden secretariaten

### Parochiekern Middelburg

Dinsdag en donderdag  
09.30-11.30 uur  
Telefoon: 0118 - 612860  
Lombardstraat 1  
4331 AA MIDDELBURG  
[secretariaat.middelburg@rkwalcheren.nl](mailto:secretariaat.middelburg@rkwalcheren.nl)

### Pastores

(telefonisch ook bereikbaar via de beide secretariaten):  
Fons van Hees, Thaddy de Deckere,  
Ria Mangnus, Alida van Veldhoven en  
Wiel Hacking  
de persoonlijke e-mailadressen en  
telefoonnummers vindt u [hier](#)

### Parochiekern Vlissingen

Donderdag en vrijdag  
9.00-11.30 uur  
Telefoon: 0118 - 412247  
Singel 106  
4382 LC VLISSINGEN  
[secretariaat.vlissingen@rkwalcheren.nl](mailto:secretariaat.vlissingen@rkwalcheren.nl)

### Parochiebijdragen

#### **Middelburg**

NL42 INGB 0000 6586 70  
t.n.v. H. Maria Parochie  
Walcheren

#### **Vlissingen**

NL28 INGB 0008 0339 29  
t.n.v. H. Maria Parochie  
Walcheren

### Telefoon in noodgevallen

► 06 53 63 71 30

### Bijdrage aan Caritas Walcheren

NL82 RABO 0117 0296 61

## DISCLAIMER NIEUWSBRIEF

*Deze nieuwsbrief is een onafhankelijk, journalistiek medium en wordt verspreid onder medewerkers, parochianen en andere belangstellenden van de H. Maria Parochie Walcheren, die zich daarvoor hebben aangemeld. Kent u mensen die de nieuwsbrief niet hebben ontvangen, maar deze wel graag willen ontvangen? Aanmelden kan door opgave van het e-mailadres via het e-mailadres dat u hieronder vindt. Nieuw e-mailadres? Afmelden? Heeft u nieuws of een agenda-bericht voor de digitale nieuwsbrief? Graag een mailtje naar de redactie: [rkwalcheren@zeelandnet.nl](mailto:rkwalcheren@zeelandnet.nl). Kopij uitsluitend aanleveren in platte tekst en in Wordformaat!*

*Wilt u in ieder geval altijd uw naam en telefoonnummer vermelden, zodat we in voorkomend geval contact met u kunnen opnemen? Inzenden kan tot donderdagavond (tenzij anders aangegeven). Wanneer u ons foto's stuurt kunnen wij deze uitsluitend plaatsen, wanneer daarvoor geen rechten (ook aan derden) zijn verschuldigd. Inzending betekent, dat u hiermee bekend bent en daarvoor verantwoordelijkheid draagt. Voorts wordt u gevraagd altijd de naam van degene die de foto heeft gemaakt te vermelden. Tekst en foto's (alleen onbewerkt en in hoge resolutie) moeten afzonderlijk en foto's bovendien in jpg-formaat worden aangeleverd. Anders blijft publicatie achterwege! De redactie behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor om aangeboden kopij te wijzigen of niet te plaatsen. Overname van teksten en foto's uit deze digitale nieuwsbrief is uitsluitend toegestaan onder vermelding van: 'Bron: digitale nieuwsbrief R.K. Walcheren.nl' en na voorafgaande toestemming van de eindredacteur! Op veel teksten en foto's rust auteursrecht! Aangeboden kopij waarop een embargo rust, wordt steeds individueel door de eindredacteur beoordeeld. Een opgelegd embargo impliceert niet automatisch, dat dit altijd gerespecteerd wordt. Verzoeken om integrale plaatsing van artikelen worden altijd beoordeeld door de eindredacteur.*